

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (*окрім першого курсу*) за освітньо-професійною програмою «Готельно-ресторанна справа» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетой для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **19 респондентів**, що склало **37%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП «Готельно-ресторанна справа» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1.

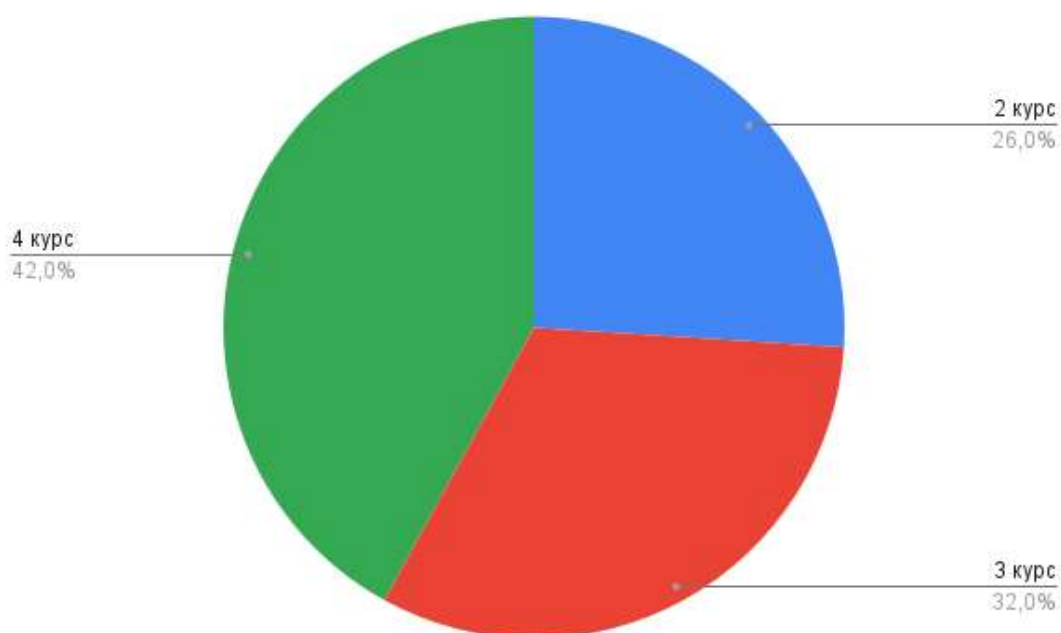

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Готельно-ресторанна справа» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Готельно-ресторанна справа» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	78,9	21,1	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	68,4	31,6	0	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	68,4	31,6	0	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	78,9	15,8	5,3	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	73,7	26,3	0	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	84,2	15,8	0	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	47,4	42,1	10,5	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	73,7	26,3	0	0	0

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	73,7	15,8	10,5	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	57,9	36,8	5,3	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	78,9	21,1	0	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	78,9	21,1	0	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	84,2	15,8	0	0	0

Вищі оцінки (максимальні відсотки за балом «5», по 84,2%) здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «Прозорість та чесність оцінювання знань», «Спрямованість дисциплін на майбутню професію», «Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ».

Менші оцінки (мінімальні відсотки за балом «5») отримали наступні критерії якості: «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)» (47,4%); «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)» (57,9%).

Загальну оцінку якості ОПП «Готельно-ресторанна справа» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Вищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 3 курсу (92,3% опитаних оцінили на 5 балів та 7,7% на 4 бали). Меншими балами оцінили якість ОПП здобувачі СВО «Бакалавр» 4 курсу (4,8% на 3 бали).

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Готельно-ресторанна справа» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач ВО	Бали				
		5	4	3	2	1
1	2 курс	58,5	40,0	1,5	0,0	0,0
2	3 курс	92,3	7,7	0,0	0,0	0,0
3	4 курс	67,3	27,9	4,8	0,0	0,0

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2022-2023 навч. року за ОПП «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за 11 критеріями.

Аналіз 53 анкет за перший семестр (таблиця 3) та 121 анкети за другий семестр (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71-90%.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		68,3	7,9	20,8	0,8	2,3
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	67,9	9,4	18,9	1,9	1,9
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	69,8	9,4	18,9	0,0	1,9
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	64,2	9,4	20,8	1,9	3,8
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	69,8	5,7	22,6	0,0	1,9
5	Ефективність організації дистанційного навчання	69,8	5,7	22,6	0,0	1,9
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		68,6	8,8	18,2	3,1	1,3
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	69,8	7,5	18,9	1,9	1,9
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	67,9	11,3	15,1	3,8	1,9
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	67,9	7,5	20,8	3,8	0,0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		73,6	4,4	17,6	2,5	1,9
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	73,6	3,8	17,0	3,8	1,9
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	73,6	3,8	17,0	3,8	1,9
3	Доброчесність	73,6	5,7	18,9	0,0	1,9

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше» (69,5% на 5 балів); в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «доброчесність».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі –

«пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в **III розділі** – «доступність та легкість зв'язку з викладачем», «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **13** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- Я би порекомендувала зроби тести для підвищення балів..

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		74,9	19,0	3,0	1,3	1,8
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	76,0	17,4	3,3	1,7	1,7
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	72,7	21,5	2,5	1,7	1,7
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	71,1	22,3	2,5	1,7	2,5
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	76,0	19,0	2,5	0,8	1,7
5	Ефективність організації дистанційного навчання	78,5	14,9	4,1	0,8	1,7
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		78,0	16,0	3,0	1,4	1,7
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	67,8	26,4	2,5	1,7	1,7
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	81,8	10,7	4,1	1,7	1,7
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	84,3	10,7	2,5	0,8	1,7
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		83,2	11,8	1,7	1,1	2,2
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	86,8	7,4	2,5	0,8	2,5
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	72,7	22,3	1,7	0,8	2,5
3	Доброчесність	90,1	5,8	0,8	1,7	1,7

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4)** оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «організованість самостійної роботи»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «доброчесність».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) в I розділі оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі –

«Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в **III розділі** – «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в **18** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Висновки

1. На підставі вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності ОПП «Готельно-ресторанна справа» їх запитам та потребам встановлено, що в цілому якість освітньої програми здобувачами оцінена на «5» та «4». Менші бали отримано за наступними критеріями якості: «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання». «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)» З метою підвищення якості показників необхідно:

- сприяти активній участі викладачів, а також аспірантів у заходах, що проводяться Вищою школою педагогічної майстерності;
- розуміючи всі складнощі організації дистанційної роботи у період воєнного стану, крім можливостей формальної освіти, активно пропагувати і переваги неформальної та інформальної освіти серед здобувачів та розглянути умови зарахування окремих кредитів чи навчальних дисциплін отриманих за такою освітою в ОПП «Готельно-ресторанна справа»

2. Якість викладання навчальних дисциплін здобувачі ВО майже за всіма критеріями оцінили високими балами. Для підвищення якості критеріїв з якості викладання дисциплін, які були оцінені меншими балами пропонується:

- для підвищення використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо) і практик зобов'язати викладачів підвищувати свою викладацьку майстерність шляхом активного залучення до заходів, які організовує Вища школа педагогічної майстерності в межах ТДАТУ;
- проаналізувати і, за необхідності, оновити завдання до самостійної роботи та звернути увагу на забезпеченість навчально-методичними засобами (завдання, методичні вказівки, консультації, посилання на електронну бібліотеку університету та Інтернет-джерела);

- на першому занятті чітко та зрозуміло пояснювати здобувачам які знання та компетентності вони отримають, як розподіляються бали, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше;

- показувати здобувачам, що викладач небайдужий до його успіхів і в взаєминах викладач-здобувач, необхідно поєднувати формальне та неформальне спілкування.

Гарант ОПП «Готельно-ресторанна справа»
за першим (бакалаврським) рівнем освіти
к.с.-г.н., доцент

Людмила КЮРЧЕВА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР